

TNO-rapport

V98.822

TNO Voeding

Utrechtseweg 48
Postbus 360
3700 AJ Zeist

Telefoon 030 694 41 44
Fax 030 695 72 24

Enkele persoonskenmerken van respondenten

Gegevens van drie voedselconsumptiepeilingen: 1987-1988, 1992 en 1997-1998

Datum

augustus 1998

Auteur(s)

Dr. K.F.A.M. Hulshof
Ing. C. Kistemaker
M. Bouman

Opdrachtgever:

Stichting Voedingscentrum Nederland

Projectnummer:

238519

Goedgekeurd door:

Dr. Ir. M.R.H. Löwik

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande toestemming van TNO.

Indien dit rapport in opdracht werd uitgebracht, wordt voor de rechten en verplichtingen van opdrachtgever en opdrachtnemer verwezen naar de Algemene Voorwaarden voor onderzoekopdrachten TNO, dan wel de betreffende terzake tussen de partijen gesloten overeenkomst. Het ter inzage geven van het TNO-rapport aan direct belanghebbenden is toegestaan.

Exemplaarnummer:

-

Oplage:

30

Aantal pagina's:

14

Aantal bijlagen:

© TNO

Samenvatting

Dit rapport bevat gegevens over een aantal persoonskenmerken en enkele voedselconsumptiegegevens van respondenten van drie voedselconsumptiepeilingen, uitgevoerd over een periode van 10 jaar. De eerste peiling (VCP-1) werd uitgevoerd van april 1987 tot en met maart 1988; de tweede voedselconsumptiepeiling (VCP-2) vond plaats van januari 1992 tot en met december 1992; de derde voedselconsumptiepeiling (VCP-3) werd gehouden van april 1997 tot en met maart 1998. De voedselconsumptiepeilingen zijn uitgevoerd bij een representatieve steekproef van de Nederlandse bevolking, levend in huishoudens met een huisvrouw/-man jonger dan 75 jaar.

Naast gegevens over de voedselconsumptiegegevens, verzameld door middel van een tweedaagse opschrijfmethode, zijn met behulp van een gestructureerde vragenlijst een aantal persoonskenmerken en andere achtergrondgegevens nagegaan. In dit rapport worden gegevens gepresenteerd over de leeftijd van de respondenten, zelfgerapporteerde antropometrische gegevens, gegevens over het volgen van een leefregel met betrekking tot de voeding (bijvoorbeeld een vegetarische voeding), het volgen van een dieet en het gebruik van voedingssupplementen. Ook worden frequenties van het maaltijdgebruik vermeld. De berekeningen zijn uitgevoerd voor de totale populatie, gewogen naar leeftijd en geslacht, voor 22 geslachtleeftijdsgroepen (ongewogen) en voor de groep zwangere vrouwen (ongewogen).

Inhoud

1.	Inleiding	4
2.	Methoden	5
2.1	Steekproef	5
2.2	Verzamelde gegevens	5
2.3	Verwerking van de gegevens	6
3.	Resultaten	10
4.	Literatuur	12
5.	Ondertekening	15
Tabel 1	Aantal personen en leeftijd (gem en SD) van bevolkingsgroepen in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 2	Lichaamsgewicht en lichaamslengte naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 3	Quetelet Index (QI) naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 4	Gebruikers (%) van voedingssupplementen naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 5	Personen (%) met een dieet en/of leefregel met de voeding in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 6	Dieetgebruik naar type dieet (% gebruikers) in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 7	Maaltijdgebruik (% gebruikers) naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen	
Tabel 8	Gebruikers van een ontbijt (8-1), een broodmaaltijd (8-2) en een warme maaltijd (8-3) in drie voedselconsumptiepeilingen	
Figuur 1	Prevalentie van overgewicht in drie voedselconsumptiepeilingen	

1. Inleiding

In 1986 bracht de toenmalige Voedingsraad advies uit over de mogelijkheden voor het opzetten van een voedingspeilingssysteem in Nederland (1). In dit advies adviseerde deze raad een nieuw te entameren en regelmatig te herhalen onderzoek naar de voedselconsumptie van de bevolking met als doel een beschrijving te geven van de gemiddelde voedselconsumptie van verschillende categorieën van de bevolking en de spreiding in het gebruik van voedingsmiddelen binnen die categorieën, alsmede het volgen van ontwikkelingen daarin.

Als gevolg van dit advies werd in 1987-1988 in opdracht van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (destijds Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur) en het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij de eerste landelijke voedselconsumptiepeiling uitgevoerd (VCP-1) (2) terwijl de tweede peiling in 1992 heeft plaatsgevonden (VCP-2) (3).

Naar aanleiding van een adviesaanvraag van de Staatssecretaris van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport over de wijze waarop de landelijke voedselconsumptiepeiling voortgezet zou moeten worden heeft de toenmalige Voedingsraad eind 1995 de wetenschappelijke randvoorwaarden opgesteld voor de derde voedselconsumptiepeiling (VCP-3). Aangegeven werd dat de derde peiling naast bovengenoemde doelen ook invulling zou moeten geven aan de volgende doelstellingen:

- het uitvoeren van een verantwoorde trendanalyse over een periode van tien jaar;
- het verkrijgen van inzicht in het effect van de regelgeving met betrekking tot het toevoegen van essentiële microvoedingsstoffen aan voedingsmiddelen;
- het verkrijgen van een beter inzicht in de chronische blootstelling aan ongewenste bestanddelen in voedingsmiddelen (4).

In 1997-1998 is, in opdracht van het Voedingscentrum, de derde landelijke voedselconsumptiepeiling uitgevoerd door het marktonderzoeksbureau GfK Nederland. Dit bureau was ook verantwoordelijk voor de uitvoering van de eerste en tweede voedselconsumptiepeiling (de naam van voornoemd onderzoeksbureau was destijds AGB Attwood (VCP-1) respectievelijk AGB Fresh Foods (VCP-2)). De eerste resultaten van VCP-3 zijn gepubliceerd in 'Zo eet Nederland, 1998' (5). Uitgebreidere resultaten over de voedselconsumptie anno 1997/1998 op het niveau van voedingsmiddelen en voedingsstoffen zijn gepresenteerd in de vorm van een basisrapportage (6-16), terwijl gegevens over veranderingen in de consumptie in de afgelopen tien jaar worden gepresenteerd in een trendrapportage. Dit rapport maakt deel uit van de voornoemde trendrapportage.

2. Methoden

2.1 Steekproef

In de drie uitgevoerde voedselconsumptiepeilingen zijn de respondenten afkomstig van een representatief panel van huishoudens met een huisvrouw/huisman jonger dan 75 jaar. Bij de derde VCP is de steekproef via een additionele steekproef uitgebreid met de groep personen, levend in huishoudens waarvan het hoofd van de huishouding (gedefinieerd als degene die verantwoordelijk is voor de aankoop en bereiding van de voeding) 75 jaar of ouder is. In deze trendrapportage blijven de personen uit deze additionele steekproef (n=292) buiten beschouwing.

Alle personen die in instellingen verblijven, personen die de Nederlandse taal onvoldoende beheersen en kinderen jonger dan 1 jaar zijn niet in de voedselconsumptiepeiling betrokken.

Voor het trekken van de steekproeven is gebruik gemaakt van het zogenaamde ScriptPanel, een bestaand onderzoekspanel dat een betrouwbare afspiegeling vormt van deze Nederlandse huishoudens.

Aan de eerste VCP hebben 5.898 personen, in de leeftijd van 1-85 jaar, behorend tot 2.203 huishoudens meegewerkt (respons 78,9% op huishoudniveau en 79,5% op individueel niveau). In 1992 namen 6.218 personen (2475 huishoudens), in de leeftijd 1-92 jaar deel aan de tweede VCP (respons 71,7% op huishoudniveau en 71,5% op individueel niveau). De steekproef (exclusief de additionele steekproef) in de derde voedselconsumptiepeiling omvatte 5.958 personen (2354 huishoudens) in de leeftijd van 1-97 jaar (respons 70,5% op huishoudniveau en 68,5% op individueel niveau).

2.2 Verzamelde gegevens

De eerste voedselconsumptiepeiling werd uitgevoerd van april 1987 tot en met maart 1998; de tweede vond plaats van januari 1992 tot en met december 1992 en de derde voedselconsumptiepeiling werd uitgevoerd van april 1997 tot en met maart 1998. In elke voedselconsumptiepeiling is gezorgd voor een evenredige spreiding over de zeven dagen van de week en de seizoenen. Tijdens feestdagen en gedurende de vakantieperiode is geen veldwerk uitgevoerd omdat aangenomen werd dat dan het responsniveau te laag zou zijn.

2.2.1 Persoonsgegevens en enkele specifieke gewoonten

In de voedselconsumptiepeilingen zijn behalve gegevens over de gebruikte voeding (zie 2.2.2) ook enkele persoonsgegevens en een aantal specifieke gewoonten nagevraagd. Met behulp van gestructureerde vragenlijsten, opgenomen in een persoonsdagboekje, werd bijvoorbeeld gevraagd naar leeftijd, lichaamslengte en lichaamsgewicht en naar een aantal specifieke gewoonten zoals het volgen van een leefregel met de voeding (bijvoorbeeld een vegetarische voeding) en het volgen van een dieet. Ook werd gevraagd naar het gebruik van voedingssupplementen

gedurende beide onderzoeksdagen. Overige persoonsgegevens van de deelnemers, zoals samenstelling van het huishouden, opleiding en woonplaats, waren reeds bekend bij het onderzoeksbureau.

2.2.2 Voedselconsumptie

De voedselconsumptiegegevens zijn verzameld door middel van een tweedaagse opschrijfmethode (twee opeenvolgende dagen). De binnenshuis gebruikte voedingsmiddelen werden door de persoon die meestal de maaltijd verzorgt voor alle leden van de huishouding genoteerd in een huishoudagboekje. Het gebruik buitenshuis werd door iedere deelnemer afzonderlijk in een persoonsdagboekje genoteerd (bij kinderen jonger dan 13 jaar werd door één of beide ouders hulp geboden). In de dagboekjes is genoteerd welke voedingsmiddelen werden gebruikt bij het ontbijt, loop van de morgen, broodmaaltijd, enzovoorts. Uitgebreide informatie over de wijze waarop de gegevens zijn verzameld is elders gepubliceerd (17-19).

2.3 Verwerking van de gegevens

De dagboekjes zijn op gestandaardiseerde wijze gecodeerd en gecontroleerd (20-25). In dit rapport wordt een aantal persoonskenmerken gepresenteerd van deelnemers aan de voedselconsumptiepeilingen, en een aantal andere achtergrondgegevens en gegevens over maaltijdgebruik voor zowel de totale bevolking als voor de verschillende geslacht-leeftijdscategorieën (exclusief zwangere vrouwen). De resultaten voor de groep zwangeren zijn in deze rapportage afzonderlijk vermeld.

De berekeningen zijn uitgevoerd met behulp van het Voedings Enquêtes Verwerkings Systeem dat bij TNO Voeding is ontwikkeld (26-29). In voornoemde rapporten wordt onder andere de gehanteerde mathematische verwerking beschreven. De verwerkingsprocedures zijn gerealiseerd in het dataverwerkingspakket SAS (30). Voorts wordt gebruik gemaakt van reeds eerder, op analoge wijze door TNO Voeding berekende gegevens (31,32).

De gepresenteerde waarden voor de totale populatie zijn door het gebruik van weegfactoren zodanig berekend dat zij een representatieve afspiegeling vormen van de Nederlandse bevolking (17-19). De verschillende geslacht-leeftijdsgroepen vormen op zich representatieve steekproeven (17-19,33). De gehanteerde indeling in de bevolkingsgroepen op basis van geslacht, leeftijd en zwangerschap komt overeen met de categorieën zoals die bij de voedingsnormen van de Voedingsraad worden onderscheiden (34). Dit met uitzondering van de lacterende vrouwen die niet als een aparte groep zijn vermeld.

2.3.1 Persoonsgegevens en enkele specifieke gewoonten

Berekend zijn de gemiddelde waarden en de bijbehorende standaardafwijking van de leeftijd (in jaren), lengte (in cm) en gewicht (in kg). Deze gegevens zijn door de respondenten zelf gerapporteerd. In hoeverre de energie-inname in het verleden te

hoog of te laag is geweest kan worden beoordeeld met behulp van de Quetelet-Index (QI). Bij deze index wordt het lichaamsgewicht (in kilogrammen) gedeeld door het kwadraat van de lichaamslengte (in meters). Deze index (in kg/m^2) geeft alleen een goede indruk van de mate van onder- of overgewicht wanneer het lichaam niet meer groeit. De QI is daarom alleen berekend voor personen van 19 jaar en ouder (zwangeren uitgezonderd). Volgens Garrow (35) is er sprake van overgewicht bij een QI in het gebied tussen 25 en $29,9 \text{ kg/m}^2$ en van ernstig overgewicht bij een QI van 30 en hoger. Bij de berekening van de QI zijn vanzelfsprekend personen waarvan gegevens over de lichaamslengte en/of lichaamsgewicht ontbraken buiten beschouwing gebleven.

Prevalentiecijfers zijn berekend voor het volgen van een leefregel met de voeding, voor dieetgebruik en voor het gebruik van voedingssupplementen. Bij het volgen van een leefregel met betrekking tot de voeding zijn drie groepen onderscheiden, namelijk personen die een vegetarische voeding gebruiken (gedefinieerd als minder dan 1x per week gebruik van vlees of gevogelte), personen die een veganistische voeding of macrobiotische voeding gebruiken en personen met een andere leefregel met de voeding. Tot deze laatste groep zijn in VCP-3 ook degenen gerekend die een voeding volgens Montignac gebruikten.

Bij de diëten wordt het gebruik van een aantal diëten nog verder uitgewerkt. Tot de groep 'vet/cholesterol veranderde diëten' behoren onder andere vetbeperkte en cholesterolbeperkte diëten en/of linolzuurverrijkte diëten.

2.3.2 Voedselconsumptie

Gegevens van de voedselconsumptiepeiling kunnen inzicht verschaffen in het aantal personen dat op de geregistreerde dagen een maaltijd heeft gebruikt op de onderscheiden maaltijdmomenten. In de voedselconsumptiepeilingen zijn de volgende maaltijdtyperingen onderscheiden: ontbijt, broodmaaltijd (als middag- of avondmaaltijd), warme maaltijd (als avond of middagmaaltijd) en het tussendoorgebruik in de ochtend, middag en avond. De respondent heeft in het dagboekje genoteerd welke voedingsmiddelen op welk moment gegeten werden. Dit kan betekenen dat bijvoorbeeld uitsluitend het gebruik van een kop thee door de respondent als ontbijt wordt gezien.

Berekend is het percentage personen dat op één of beide geregistreerde dagen de betreffende maaltijd heeft gebruikt. Hierbij is ook een opsplitsing naar frequentie tijdens beide onderzoeksdagen gemaakt. De broodmaaltijd en de warme maaltijd kan door de respondent op één of beide dagen als middag- of als avondmaaltijd zijn gebruikt. Behalve opgesplitst naar moment van gebruik is ook het percentage gebruikers van de broodmaaltijd en de warme maaltijd op zich berekend, ongeacht moment van gebruik. Het tussendoorgebruik is berekend voor de diverse momenten (ochtend, middag, avond) en als tussendoor totaal.

De gepresenteerde percentages zijn afgerond op hele getallen. Hierdoor kan het voorkomen dat bij opsplitsingen de som van afzonderlijke percentages niet exact in 100% resulteert.

3. Resultaten

Tabel 1 vermeldt het aantal respondenten in de drie voedselconsumptiepeilingen, opgesplitst naar leeftijd en geslacht, alsmede de gemiddelde leeftijd van de betreffende categorieën. Deze gegevens worden ook gegeven voor de totale populatie.

Tabel 2 geeft de gemiddelde waarde en de bijbehorende standaardafwijking voor het lichaamsgewicht en de -lengte. Waar relevant worden in tabel 3 ook gegevens over de QI en prevalentiecijfers van (ernstig) overgewicht gegeven. De waarden worden gepresenteerd voor de onderscheiden geslacht-leeftijdsgroepen en de totale populatie.

Tabel 4 geeft voor dezelfde bevolkingsgroepen en voor de totale populatie het aantal personen (absoluut en procentueel) dat op één of beide onderzoeksdagen voedingssupplementen heeft gebruikt.

Tabel 5 vermeldt door de onderscheiden geslacht-leeftijdsgroepen en voor de totale populatie het percentage personen dat een dieet (voorgeschreven of op eigen initiatief) en/of een leefregel met de voeding volgt.

In tabel 6 zijn voor dezelfde bevolkingsgroepen cijfers over het dieetgebruik naar type dieet gepresenteerd.

Tabel 7 geeft voor de afzonderlijke geslacht-leeftijdsgroepen en voor de totale populatie het gebruik (%) van maaltijden, opgesplitst naar moment van gebruik.

Tabel 8 geeft tenslotte inzicht in het percentage personen dat op 1 en/of beide geregistreerde dagen een ontbijt, broodmaaltijd respectievelijk warme maaltijd heeft gebruikt en de opsplitsing van deze gebruiksfrequentie. De brood- en warme maaltijd kan hierbij als middag- of als avondmaaltijd zijn gebruikt.

In alle tabellen worden eerst de getallen naar leeftijd en geslacht gepresenteerd, eerst voor de mannen en dan voor de vrouwen. Hierbij wordt begonnen met de jongste leeftijdscategorie.

Bij de interpretatie van de gegevens dient men zich het volgende te realiseren:

- de gegevens over lengte en gewicht zijn in de drie VCP's door de respondent zelf gerapporteerd en dus op een gestandaardiseerde wijze gemeten;
- de gegevens over het supplementgebruik hebben betrekking op de geregistreerde dagen en weerspiegelen dus geen gebruikelijke situatie op individueel niveau. Uit tabel 4 blijkt dat het totaal aantal personen dat een supplement heeft gebruikt kleiner is dan de som van de gebruikers van de afzonderlijke supplementen. Dit betekent dat het gebruik van meer dan één supplement op één of beide dagen (frequent) voorkomt;

- in een aantal geslacht-leeftijdsgroepen is het totaal aantal personen dat een dieet volgt lager dan de som van de afzonderlijke diëten. Dit wordt veroorzaakt door het optreden van combinatie-diëten, bijvoorbeeld een natriumbepert-diabetes dieet, bij bepaalde personen.

Dit rapport maakt deel uit van een serie waarin een groot aantal resultaten van berekeningen van de derde voedselconsumptiepeilingen is gepresenteerd. De overige gegevens zijn opgenomen in andere TNO-rapporten die tot de trendbasis-rapportage behoren.

4. Literatuur

1. Anonymous. Mogelijkheden tot het opzetten van een voedingspeilingssysteem in Nederland. Een advies van de Voedingsraad. Voeding 1987;48:35-43.
2. Anonymous. Wat eet Nederland. Resultaten van de voedselconsumptiepeiling 1987-1988. Ministerie van Welzijn, Volksgezondheid en Cultuur en Ministerie van Landbouw en Visserij. Rijswijk, 1988.
3. Anonymous. Zo eet Nederland, 1992. Resultaten van de voedselconsumptiepeiling 1992. Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Bestelnummer 755, Den Haag, 1993.
4. Anonymous. Reactie van de Voedingsraad op de adviesaanvraag inzake de voortzetting van de periodieke voedselconsumptiepeiling d.d. 22 december 1995.
5. Anonymous. Zo eet Nederland, 1998. Resultaten van de voedselconsumptiepeiling 1997-1998. Voedingscentrum, Den Haag, 1998.
6. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Bouman M. De consumptie van groepen voedingsmiddelen door Nederlandse bevolkingsgroepen- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.804, Zeist, 1998.
7. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Bouman M. De inname van energie en voedingsstoffen door Nederlandse bevolkingsgroepen- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.805, Zeist, 1998.
8. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Bouman M. De consumptie van groepen voedingsmiddelen die een belangrijke bijdrage leveren aan de vetinname en van niet alcoholische dranken, gedifferentieerd naar type product- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.806, Zeist, 1998.
9. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Kruizinga, AG. De bijdrage van groepen voedingsmiddelen aan de inname van energie en voedingsstoffen- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.807, Zeist, 1998.
10. Hulshof KFAM, Kruizinga, AG, Kistemaker C. De bijdrage van enkele subgroepen voedingsmiddelen (differentiatie naar vetgehalte en type dranken) aan de inname van energie en voedingsstoffen- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.808, Zeist, 1998.
11. Kistemaker C, Hulshof KFAM, Bouman M. De consumptie van groepen voedingsmiddelen naar maaltijdtypering- Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.809, Zeist, 1998.

12. Kistemaker C, Hulshof KFAM, Bouman M. De inname van energie en voedingsstoffen naar maaltijd-
Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.810, Zeist, 1998.
13. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Kruizinga AG. De consumptie van groepen voedingsmiddelen naar locatie-
Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.811, Zeist, 1998.
14. Kistemaker C, Bouman M, Hulshof KFAM. De consumptie van afzonderlijke producten door Nederlandse bevolkingsgroepen-
Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.812, Zeist, 1998.
15. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Bouman M. Enkele persoonskenmerken van respondenten van de derde voedselconsumptiepeiling in Nederland-
Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.813, Zeist, 1998.
16. Hulshof KFAM, Kistemaker C, Kruizinga AG. De inname van energie en voedingsstoffen naar locatie-
Voedselconsumptiepeiling 1997-1998. TNO Rapport V 98.814, Zeist, 1998.
17. AGB Attwood. Beschrijvend rapport inzake opzet en uitvoering van de eerste VoedselConsumptiePeiling (VCP) 1987/1988. Eindverslag. Dongen, 1988.
18. AGB Fresh Foods. Beschrijvend rapport inzake opzet en uitvoering van de tweede VoedselConsumptiePeiling (VCP) 1992. Eindverslag. Dongen, 1993.
19. GfK Nederland. Beschrijvend rapport inzake opzet en uitvoering van de derde VoedselConsumptiePeiling (VCP 1997/1998). Eindverslag. Dongen, 1998.
20. NEVO-tabel. Nederlands Voedingsstoffenbestand 1986-1987. Stichting NEVO, Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag, 1987.
21. Westenbrink S, Brants HAM, Hulshof KFAM, Schneijder P. Maten, gewichten en codenummers 1987. CIVO-Rapport V84.342, Zeist, 1987.
22. NEVO-tabel. Nederlands Voedingsstoffenbestand 1993. Stichting NEVO, Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag, 1993.
23. Hulshof KFAM, Heijden LJM, Donders-Engelen M. Maten, gewichten en codenummers 1992. CIVO-Rapport V92.003, Zeist, 1992.
24. Heijden LJM, Donders-Engelen M, Hulshof KFAM. Maten, gewichten en codenummers 1997. Landbouwniversiteit Wageningen, Vakgroep Humane Voeding, en TNO Voeding Zeist. Wageningen, 1997.

25. NEVO-tabel. Nederlands Voedingsstoffenbestand 1996. Stichting NEVO, Voedingscentrum, Den Haag, 1996.
26. Kistemaker C et al. Voedselconsumptiepeiling met SAS. De ontwikkeling van een geautomatiseerd systeem voor de verwerking van voedingsenquetes. Deel 1: Afbakening & vaststellen functionaliteit. TNO Rapport V 98.798, Zeist, 1998.
27. Kistemaker C et al. Voedselconsumptiepeiling met SAS. De ontwikkeling van een geautomatiseerd systeem voor de verwerking van voedingsenquetes. Deel 2: Het functioneel ontwerp. TNO Rapport V 98.799, Zeist, 1998.
28. Bouman M et al. Voedselconsumptiepeiling met SAS. De ontwikkeling van een geautomatiseerd systeem voor de verwerking van voedingsenquetes. Deel 3: Het technisch ontwerp. TNO Rapport V 98.800, Zeist, 1998.
29. Bouman M et al. Voedselconsumptiepeiling met SAS. De ontwikkeling van een geautomatiseerd systeem voor de verwerking van voedingsenquetes. Deel 4: Rapportvormen. TNO Rapport V 98.801, Zeist, 1998.
30. SAS Language. Reference version 6, First edition. SAS Institute Inc. Cary, NC, 1990.
31. Löwik MRH, Brussaard JH, Hulshof KFAM, Kistemaker C, Schaafsma G, Ockhuizen Th, Hermus RJJ. Adequacy of the diet in the Netherlands in 1987-1988 (Dutch Nutrition Surveillance System). Int J Food Sci Nutr 1994;45(Suppl.1): S1-S62.
32. Löwik MRH, Hulshof KFAM, Heijden LJM van der, Brussaard JH, Burema J, Kistemaker C, Vries PJF de. Changes in the diet in the Netherlands: 1987-1988 to 1992 (Dutch Nutrition Surveillance System). Int J Food Sci Nutr 1998;49 (Suppl.1):S1-S64.
33. Anonymous. Methodologische verschillen tussen de eerste en tweede voedselconsumptiepeiling. TNO Rapport V93.407, Zeist, 1993.
34. Voedingsraad. Nederlandse Voedingsnormen 1989, 2e druk. Voorlichtingsbureau voor de Voeding, Den Haag, 1992.
35. Garrow JS. Treat obesity seriously. Churchill Livingstone, London, 1981.

.

5. Ondertekening

DIVISIE HUMANE EN DIERLIJKE VOEDING

A stylized handwritten signature in dark ink, consisting of a large initial 'L' followed by several horizontal strokes.

Dr. Ir. M.R.H. Löwik

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'K. Hulshof' with a flourish at the end.

Dr. K.F.A.M. Hulshof

DIW

1 x Glauco fussenblad

Titelblad op blauw afgedrukt

Tabel 1. Aantal personen en leeftijd (gem $\pm$ SD) van bevolkingsgroepen in drie voedselconsumptiepeilingen.

	Aantal personen			Leeftijd (jaren)		
	1987-1988	1992	1997-1998	1987-1988	1992	1997-1998
Mannen						
1-4 jaar	163	149	135	2,0 $\pm$ 0,8	2,0 $\pm$ 0,8	2,1 $\pm$ 0,8
4-7	128	164	138	5,0 $\pm$ 0,8	4,9 $\pm$ 0,8	4,9 $\pm$ 0,8
7-10	120	127	104	8,1 $\pm$ 0,9	7,9 $\pm$ 0,8	8,0 $\pm$ 0,8
10-13	148	136	112	11,0 $\pm$ 0,9	10,9 $\pm$ 0,8	11,0 $\pm$ 0,8
13-16	156	119	137	14,1 $\pm$ 0,8	14,0 $\pm$ 0,8	13,9 $\pm$ 0,8
16-19	148	128	142	17,0 $\pm$ 0,8	16,9 $\pm$ 0,7	16,9 $\pm$ 0,8
19-22	188	111	130	19,9 $\pm$ 0,8	19,9 $\pm$ 0,7	19,9 $\pm$ 0,8
22-50	1230	1306	1252	35,0 $\pm$ 7,3	35,9 $\pm$ 7,3	36,4 $\pm$ 7,8
50-65	386	405	454	56,9 $\pm$ 4,4	56,8 $\pm$ 4,3	55,9 $\pm$ 4,4
≥ 65	226	236	185	69,7 $\pm$ 3,8	70,2 $\pm$ 4,5	70,1 $\pm$ 3,6
Vrouwen						
1-4 jaar	140	202	119	2,0 $\pm$ 0,8	2,1 $\pm$ 0,8	2,1 $\pm$ 0,8
4-7	128	165	138	5,0 $\pm$ 0,8	5,0 $\pm$ 0,8	5,0 $\pm$ 0,8
7-10	133	127	134	8,0 $\pm$ 0,8	7,9 $\pm$ 0,9	8,1 $\pm$ 0,8
10-13	138	119	124	11,0 $\pm$ 0,8	11,0 $\pm$ 0,8	11,0 $\pm$ 0,8
13-16	149	133	117	14,1 $\pm$ 0,8	14,0 $\pm$ 0,8	14,0 $\pm$ 0,8
16-19	166	125	139	17,0 $\pm$ 0,8	17,0 $\pm$ 0,8	17,0 $\pm$ 0,8
19-22	113	107	128	20,0 $\pm$ 0,8	19,9 $\pm$ 0,8	20,0 $\pm$ 0,9
22-50	1341	1493	1472	34,4 $\pm$ 7,6	34,8 $\pm$ 7,6	36,2 $\pm$ 8,0
50-65	484	545	512	57,1 $\pm$ 4,4	57,2 $\pm$ 4,4	56,3 $\pm$ 4,5
≥ 65	266	263	236	69,0 $\pm$ 3,0	69,2 $\pm$ 3,1	69,6 $\pm$ 3,4
zwangeren	52	58	50	27,7 $\pm$ 3,4	29,5 $\pm$ 3,1	29,4 $\pm$ 3,8
Totale populatie	5898	6218	5958	33,1 $\pm$ 19,9	33,6 $\pm$ 20,0	34,2 $\pm$ 19,4

Tabel 2. Lichaamsgewicht en lichaamslengte (gemiddelde $\pm$ SD) naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptie-peilingen.

	Lichaamsgewicht (kg)			Lengte (cm)		
	1987-1988	1992	1997-1998	1987-1988	1992	1997-1998
Mannen						
1-4 jaar	13,8 $\pm$ 2,6	13,8 $\pm$ 2,7	14,1 $\pm$ 2,5	92 $\pm$ 10	93 $\pm$ 9	94 $\pm$ 9
4-7	20,8 $\pm$ 3,6	21,2 $\pm$ 3,8	20,1 $\pm$ 3,2	116 $\pm$ 8	117 $\pm$ 8	114 $\pm$ 9
7-10	29,0 $\pm$ 4,5	29,0 $\pm$ 5,4	29,3 $\pm$ 5,6	135 $\pm$ 8	134 $\pm$ 8	135 $\pm$ 9
10-13	38,5 $\pm$ 7,2	40,0 $\pm$ 8,4	39,7 $\pm$ 8,2	151 $\pm$ 9	151 $\pm$ 9	151 $\pm$ 9
13-16	55,2 $\pm$ 11,5	54,1 $\pm$ 9,4	55,8 $\pm$ 11,8	170 $\pm$ 11	169 $\pm$ 11	170 $\pm$ 10
16-19	68,4 $\pm$ 9,2	68,2 $\pm$ 8,1	68,0 $\pm$ 8,3	181 $\pm$ 7	181 $\pm$ 8	181 $\pm$ 8
19-22	72,4 $\pm$ 9,3	74,5 $\pm$ 10,5	74,8 $\pm$ 11,2	184 $\pm$ 8	183 $\pm$ 7	185 $\pm$ 8
22-50	78,1 $\pm$ 10,5	80,3 $\pm$ 11,5	81,8 $\pm$ 11,8	180 $\pm$ 7	181 $\pm$ 7	182 $\pm$ 7
50-65	78,8 $\pm$ 10,2	80,6 $\pm$ 10,2	81,7 $\pm$ 11,4	176 $\pm$ 7	177 $\pm$ 7	177 $\pm$ 7
≥ 65	78,1 $\pm$ 10,8	78,6 $\pm$ 11,1	78,4 $\pm$ 10,4	175 $\pm$ 6	175 $\pm$ 7	176 $\pm$ 7
Vrouwen						
1-4 jaar	13,5 $\pm$ 2,7	13,7 $\pm$ 2,5	13,6 $\pm$ 3,1	92 $\pm$ 10	94 $\pm$ 9	93 $\pm$ 11
4-7	20,8 $\pm$ 3,8	20,6 $\pm$ 3,8	20,0 $\pm$ 3,7	116 $\pm$ 8	116 $\pm$ 9	116 $\pm$ 9
7-10	29,2 $\pm$ 5,1	28,1 $\pm$ 5,2	28,7 $\pm$ 5,6	135 $\pm$ 8	133 $\pm$ 8	134 $\pm$ 8
10-13	40,0 $\pm$ 7,1	40,4 $\pm$ 8,0	41,5 $\pm$ 9,5	153 $\pm$ 8	152 $\pm$ 9	153 $\pm$ 9
13-16	53,6 $\pm$ 9,5	53,5 $\pm$ 7,6	54,2 $\pm$ 9,4	166 $\pm$ 6	166 $\pm$ 7	166 $\pm$ 6
16-19	59,0 $\pm$ 8,2	60,2 $\pm$ 7,8	60,6 $\pm$ 9,6	169 $\pm$ 7	170 $\pm$ 7	169 $\pm$ 6
19-22	61,7 $\pm$ 7,7	64,2 $\pm$ 10,0	65,2 $\pm$ 12,2	169 $\pm$ 6	171 $\pm$ 7	171 $\pm$ 7
22-50	64,6 $\pm$ 10,4	67,4 $\pm$ 11,8	69,9 $\pm$ 13,5	167 $\pm$ 6	168 $\pm$ 7	169 $\pm$ 7
50-65	70,5 $\pm$ 12,4	69,9 $\pm$ 11,5	71,8 $\pm$ 12,6	166 $\pm$ 6	166 $\pm$ 7	166 $\pm$ 7
≥ 65	70,8 $\pm$ 11,3	71,6 $\pm$ 12,3	72,3 $\pm$ 13,2	165 $\pm$ 6	165 $\pm$ 7	164 $\pm$ 6
zwangeren	65,9 $\pm$ 9,0	71,8 $\pm$ 12,6	75,6 $\pm$ 14,6	170 $\pm$ 5	169 $\pm$ 7	171 $\pm$ 7

Tabel 3. Quetelet Index (QI) naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen.

	Quetelet Index (kg/m ²)			QI <20			QI ≥20 and <25			QI ≥25 en <30			QI ≥30		
	1987/88 gem ± SD	1992 gem ± SD	1997/98 gem ± SD	1987/88 %	1992 %	1997/98 %	1987/88 %	1992 %	1997/98 %	1987/88 %	1992 %	1997/98 %	1987/88 %	1992 %	1997/98 %
Mannen															
19-22	21,5 ± 2,4	22,3 ± 3,0	21,9 ± 2,9	28	18	20	65	69	68	7	11	9	0	2	2
22-50	24,1 ± 2,9	24,5 ± 3,1	24,8 ± 3,3	6	4	5	61	56	51	29	35	37	3	5	7
50-65	25,4 ± 2,9	25,7 ± 3,0	26,0 ± 3,3	3	2	2	44	39	40	47	50	48	5	9	10
≥65	25,6 ± 3,1	25,6 ± 3,1	25,4 ± 2,9	2	3	3	45	46	45	45	46	47	8	6	5
Vrouwen															
19-22	21,5 ± 2,3	21,9 ± 3,2	22,2 ± 3,7	28	29	30	65	57	53	7	10	13	0	4	4
22-50	23,1 ± 3,6	23,9 ± 4,0	24,6 ± 4,5	16	12	11	64	60	54	16	20	24	5	8	11
50-65	25,6 ± 4,1	25,5 ± 4,0	26,0 ± 4,3	5	4	3	46	46	43	36	37	38	13	13	16
≥65	26,1 ± 4,0	26,1 ± 4,3	26,8 ± 4,6	1	3	4	43	41	33	41	41	42	15	15	22

Tabel 4. Gebruikers (%) van voedingssupplementen tijdens opschrijfdagen naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen.

Bevolkings- groep	Supplementen																	
	Totaal			Fluor			Vitamine A/D			Vitamine C			Multivitamine/mineralen			Overige supplementen		
	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998
Mannen																		
1-4 jaar	60	76	83	45	56	71	44	59	44	6	1	4	4	1	8	13	7	23
4-7	42	51	55	27	36	34	29	21	17	5	7	6	2	5	14	12	6	9
7-10	22	28	32	11	19	14	7	3	5	5	5	5	7	4	13	7	2	3
10-13	16	18	27	8	11	6	3	2	2	5	2	7	4	7	15	7	2	4
13-16	12	16	18	7	5	0	0	1	0	3	7	5	1	4	13	6	3	3
16-19	9	6	9	3	0	0	0	1	0	3	3	1	1	2	6	6	2	2
19-22	5	9	9	0	1	0	0	0	*	1	6	6	2	3	3	3	4	0
22-50	9	9	13	0	*	*	1	*	*	3	4	4	3	5	8	6	3	3
50-65	13	19	16	0	0	0	1	*	0	3	3	2	3	7	10	11	15	9
≥65	11	20	20	0	0	0	*	*	*	3	5	3	4	7	8	8	12	11
Vrouwen																		
1-4 jaar	66	77	76	48	56	59	48	51	37	4	4	0	4	3	5	7	6	28
4-7	42	55	51	25	36	30	23	28	18	4	7	4	4	5	14	7	6	7
7-10	20	32	37	10	18	17	6	6	3	5	6	7	3	7	15	8	1	3
10-13	16	22	20	7	12	3	2	1	4	6	6	7	3	3	11	7	3	2
13-16	16	14	14	4	4	2	1	0	0	5	3	5	4	5	9	9	5	2
16-19	10	11	9	0	2	0	0	1	0	4	4	4	2	4	4	8	2	4
19-22	11	9	11	2	1	0	2	0	*	4	4	2	3	6	5	7	0	3
22-50	14	15	22	0	1	*	1	1	*	4	4	6	5	7	14	10	7	9
50-65	19	33	28	0	0	0	2	2	0	3	6	4	7	16	15	13	22	19
≥65	20	27	29	0	0	0	1	1	*	4	6	5	7	11	14	16	19	20
zwangeren	23	21	32	0	0	0	4	0	1	4	3	6	8	9	14	13	16	24
Totaal	17	22	24	5	7	6	5	5	4	4	4	4	4	7	11	9	8	9

* <0,5%

Tabel 5. Personen (%) met een dieet en/of leefregel met de voeding in drie voedsel-consumptiepeilingen.

	Dieet			Leefregel*		
	1987-1988	1992	1997-1998	1987-1988	1992	1997-1998
Mannen						
1-4 jaar	5	7	7	1	1	1
4-7	2	7	8	2	1	1
7-10	3	8	4	3	1	1
10-13	3	3	4	2	4	1
13-16	1	1	4	3	0	2
16-19	0	1	2	0	0	4
19-22	1	1	2	0	0	2
22-50	5	5	4	2	2	3
50-65	15	14	12	1	1	2
≥65	18	19	14	2	2	3
Vrouwen						
1-4 jaar	4	2	5	2	1	2
4-7	2	3	1	1	1	0
7-10	2	4	4	4	1	0
10-13	2	4	3	1	2	1
13-16	4	4	3	2	2	1
16-19	5	6	1	3	2	2
19-22	6	7	6	4	3	4
22-50	10	11	9	3	3	4
50-65	14	24	17	2	2	4
≥65	35	34	28	2	2	2
zwangeren	15	3	8	4	5	2
Totale populatie	10	10	8	2	2	3

* Vegetarisch, veganistische, macrobiotische voeding enzovoorts.

Tabel 6. Dieetgebruik naar type dieet (% gebruikers) in drie voedselconsumptiepeilingen naar leeftijd en geslacht.

Bevolkings- groep	Beperkingen																	
	Natrium			Vet			Energie			Koolhydraten			Lactose			Overige diëten		
	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998
Mannen																		
1-4 jaar	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	2	2	3	2	3	7
4-7	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	1	0	1	0	3	0	6	7
7-10	1	1	0	1	1	0	0	2	0	0	1	0	2	1	1	1	4	3
10-13	0	1	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	1	0	0	1	1	4
13-16	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	1	0	0	1	0	1	2
16-19	0	0	0	0	0	0	0	0	*	0	0	*	0	0	0	0	1	1
19-22	0	0	0	1	1	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2
22-50	1	1	*	2	2	1	2	2	1	2	1	1	0	0	0	1	1	1
50-65	6	4	2	6	9	6	1	1	2	4	3	2	1	*	0	2	1	1
≥65	10	8	3	10	8	9	2	2	0	3	2	0	1	*	0	2	4	1
Vrouwen																		
1-4 jaar	1	0	0	1	0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	2	1	2	3
4-7	0	0	0	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	2	2	1
7-10	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	2	2	4
10-13	1	1	0	1	0	*	0	0	0	1	0	0	0	1	*	1	3	2
13-16	0	0	0	1	0	0	3	3	2	1	0	2	0	0	0	0	1	1
16-19	0	0	0	1	1	0	3	4	0	0	1	0	0	0	0	1	2	1
19-22	0	0	2	2	0	*	4	3	*	2	0	*	0	1	*	0	3	3
22-50	2	1	1	2	1	2	5	7	5	2	1	5	*	*	*	2	2	2
50-65	10	5	4	7	7	6	7	6	6	5	5	6	*	*	0	3	6	2
≥65	20	14	6	15	13	16	9	6	4	13	8	4	0	*	*	3	3	2
zwangeren	10	2	4	2	0	0	2	2	2	4	0	2	0	0	0	0	0	2
Totaal	3	2	1	3	3	3	3	3	2	2	1	2	0,3	0,2	0,4	1	2	2

* <0,5%

Tabel 7. Maaltijd gebruik (% gebruikers) naar leeftijd en geslacht in drie voedselconsumptiepeilingen.

Bevolkings- groep	Ontbijt			Tussendoor ochtend			Middagmaaltijd brood			Middagmaaltijd warm			Tussendoor middag			Avondmaaltijd brood			Avondmaaltijd warm			Tussendoor avond		
	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998	1987- 1988	1992	1997- 1998
Mannen																								
1-4 jaar	100	100	100	98	98	99	86	89	94	26	26	15	100	100	99	36	30	15	92	90	96	55	56	70
4-7	100	99	99	97	98	96	87	85	97	30	24	10	98	99	97	33	37	17	88	88	93	55	57	54
7-10	100	99	100	86	91	90	91	87	95	26	19	9	97	98	98	35	36	18	92	87	97	82	80	72
10-13	97	98	96	80	85	92	91	92	94	20	20	14	97	98	96	30	25	25	91	91	97	91	93	93
13-16	97	98	96	77	80	88	86	92	88	21	8	17	97	98	95	31	20	20	93	98	96	98	98	98
16-19	92	85	94	82	80	85	91	92	86	17	15	13	94	91	97	27	21	20	92	94	96	99	100	98
19-22	89	86	88	88	82	85	78	88	88	28	16	21	92	92	93	34	22	16	83	95	96	99	98	98
22-50	92	88	91	94	95	94	88	89	91	22	19	15	98	96	97	30	26	20	92	94	96	100	100	99
50-65	97	92	55	97	95	95	73	83	87	34	28	18	98	97	97	41	36	27	78	84	91	100	100	99
≥65	98	98	99	97	96	96	53	59	68	54	48	39	97	99	96	64	54	45	56	62	72	100	100	100
Vrouwen																								
1-4 jaar	99	98	99	99	99	98	90	86	90	26	25	21	100	99	99	33	30	24	93	90	89	48	54	49
4-7	99	99	100	99	98	97	85	87	92	32	27	21	98	97	97	41	33	27	90	88	91	53	58	58
7-10	99	100	100	90	92	94	90	90	94	30	28	20	99	98	99	36	39	27	91	90	90	79	76	72
10-13	96	98	96	90	91	91	87	93	92	29	16	14	95	97	96	42	27	23	91	96	95	91	92	87
13-16	97	96	97	86	79	74	89	90	93	21	16	8	97	97	97	23	25	19	95	96	95	99	98	97
16-19	96	88	94	85	86	84	87	88	88	17	18	13	97	96	94	22	26	13	94	94	94	98	99	98
19-22	94	89	92	87	90	81	90	90	91	21	17	13	97	92	94	26	20	20	90	94	98	99	98	98
22-50	95	91	95	96	96	95	88	89	92	21	19	16	98	98	98	31	29	22	92	93	95	100	99	99
50-65	97	96	97	97	98	97	70	81	86	37	32	21	98	98	98	45	38	28	74	82	89	100	100	99
≥65	98	98	99	97	98	97	59	62	66	49	48	42	100	98	99	56	56	49	64	60	71	100	99	99
zwangeren	100	98	92	98	100	88	90	93	90	19	21	10	98	98	98	29	24	14	90	97	100	100	98	100
Totaal	96	92	95	93	94	94	83	86	89	27	23	18	98	97	97	35	31	24	87	89	92	95	95	94

Tabel 8. Gebruikers (%) van een ontbijt in de drie voedselconsumptiepeilingen opgesplitst naar onderzoeksdagen.

	1987-1988 Gebruiksfrequentie			1992 Gebruiksfrequentie			1997-1988 Gebruiksfrequentie		
	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*
Mannen									
1-4 jaar	1	99	100	2	98	100	1	99	100
4-7	2	98	100	4	96	99	2	96	98
7-10	4	96	100	5	94	99	4	96	100
10-13	5	95	99	7	91	98	6	89	95
13-16	15	82	97	10	88	98	17	79	96
16-19	7	85	92	16	69	85	16	78	94
19-22	18	71	89	23	63	86	15	72	88
22-50	11	81	92	13	75	88	12	73	91
50-65	6	91	97	9	86	92	5	90	95
≥65	1	97	98	2	96	98	2	97	99
Vrouwen									
1-4 jaar	3	96	99	2	96	98	2	97	99
4-7	4	95	99	6	93	99	2	98	100
7-10	8	91	99	6	94	100	4	96	100
10-13	3	93	96	4	94	98	6	90	96
13-16	7	90	97	11	84	95	17	80	97
16-19	11	85	96	20	68	88	17	77	94
19-22	21	73	94	16	73	89	13	79	92
22-50	10	85	95	10	81	91	7	88	95
50-65	3	94	97	4	92	96	3	93	97
≥65	<1	98	98	1	98	99	2	97	99
zwangeren	4	96	100	7	91	98	12	80	92
Totale populatie	8	88	96	9	84	93	8	87	95

* Maaltijd op één of beide geregistreerde dagen.

Tabel 8. Gebruikers (%) van een broodmaaltijd in de drie voedselconsumptiepeilingen opgesplitst naar onderzoeksdagen (vervolg).

	1987-1988 Gebruiksfrequentie			1992 Gebruiksfrequentie			1997-1988 Gebruiksfrequentie		
	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*
Mannen									
1-4 jaar	14	85	99	12	86	98	10	87	98
4-7	16	84	100	8	90	98	11	89	100
7-10	12	88	100	13	87	100	14	84	98
10-13	10	89	99	15	84	99	11	87	97
13-16	21	74	95	16	79	95	15	79	94
16-19	15	83	98	23	73	97	18	71	89
19-22	22	75	97	16	76	92	24	69	93
22-50	16	80	96	19	76	95	18	77	96
50-65	9	87	96	12	84	97	12	87	99
≥65	9	87	96	8	89	97	7	89	96
Vrouwen									
1-4 jaar	8	91	97	11	85	96	14	86	100
4-7	12	87	99	15	84	99	10	89	99
7-10	14	85	99	13	87	100	18	81	99
10-13	14	85	99	14	85	99	9	86	95
13-16	14	80	94	17	75	92	14	79	93
16-19	18	77	95	22	71	94	19	73	93
19-22	20	74	94	19	78	97	18	76	94
22-50	16	81	97	16	80	96	15	81	97
50-65	11	85	96	11	86	97	13	83	96
≥65	9	87	97	6	93	99	9	88	98
zwangeren	14	86	100	19	79	98	18	76	94
Totale populatie	14	82	97	15	81	96	15	81	96

* Maaltijd op één of beide geregistreerde dagen.

Tabel 8. Gebruikers (%) van een warme maaltijd in de drie voedselconsumptiepeilingen opgesplitst naar onderzoeksdagen (vervolg).

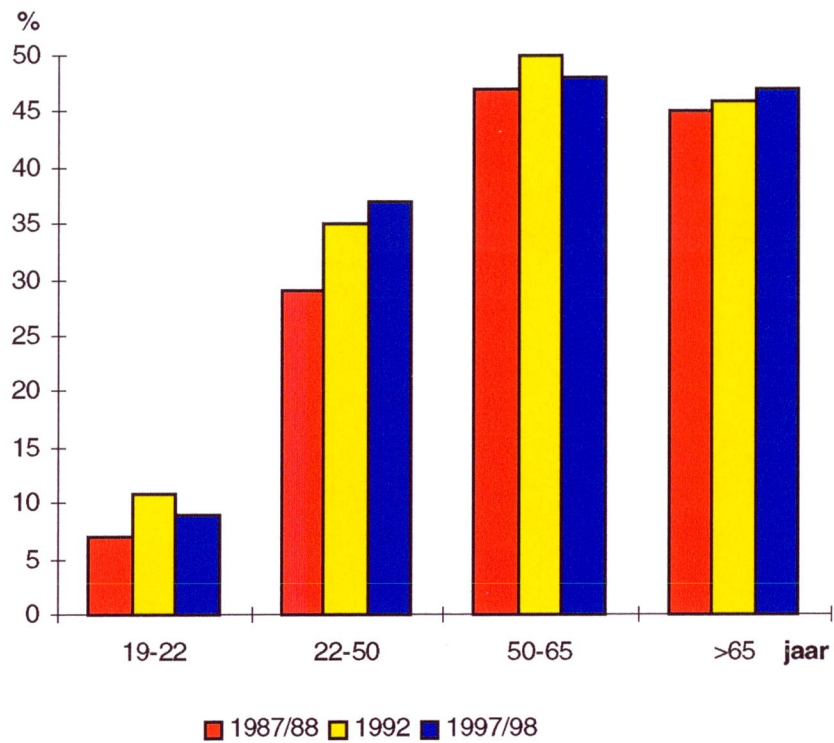
	1987-1988 Gebruiksfrequentie			1992 Gebruiksfrequentie			1997-1988 Gebruiksfrequentie		
	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*	1x	2x	gem*
Mannen									
1-4 jaar	14	86	100	10	88	98	6	93	99
4-7	12	87	98	13	85	98	11	88	99
7-10	14	86	100	19	78	97	12	88	100
10-13	13	85	98	12	87	99	12	87	99
13-16	14	86	100	14	86	100	10	90	100
16-19	15	83	98	13	84	98	14	85	99
19-22	11	88	99	13	86	99	7	91	98
22-50	14	85	99	14	85	99	12	87	99
50-65	10	89	99	14	84	98	12	87	99
≥65	12	86	98	10	89	99	10	89	99
Vrouwen									
1-4 jaar	11	88	99	13	86	99	9	89	98
4-7	9	90	99	11	87	98	10	89	99
7-10	12	87	99	12	87	98	12	85	97
10-13	17	83	100	17	83	100	14	86	100
13-16	11	88	99	15	84	99	12	84	96
16-19	13	87	100	18	81	98	18	79	97
19-22	17	79	96	11	87	98	16	83	99
22-50	15	84	99	15	83	98	12	87	99
50-65	10	88	98	12	87	99	11	88	99
≥65	12	88	99	12	87	99	9	90	99
zwangeren	19	81	100	7	93	100	12	88	100
Totale populatie	13	86	99	14	85	99	12	87	99

* Maaltijd op één of beide geregistreerde dagen.

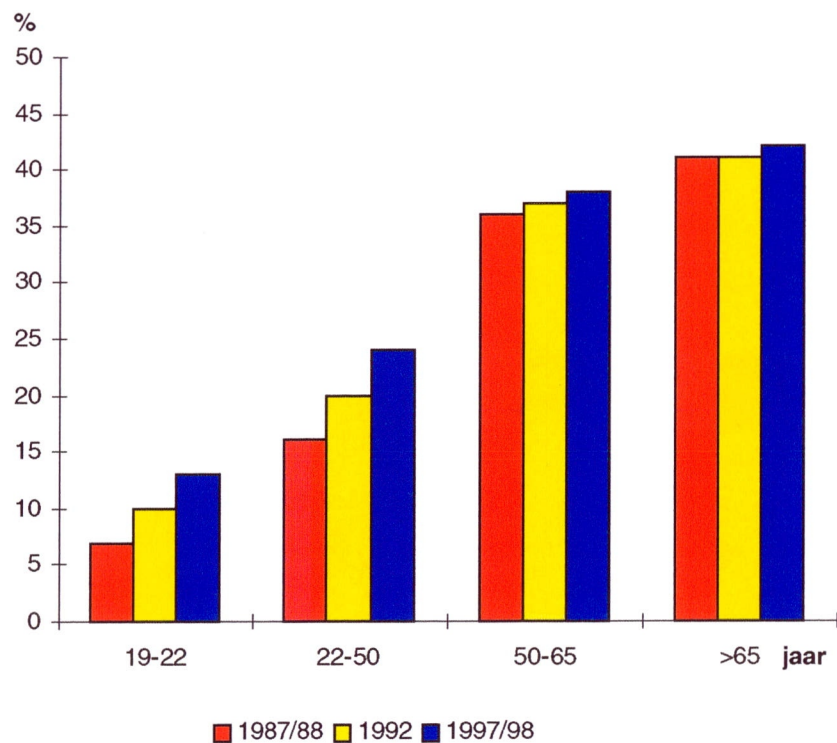
hutelblad op blauw afdrukken

**Figuur 1 Prevalentie van overgewicht in drie voedsel-
consumptiepeilingen**

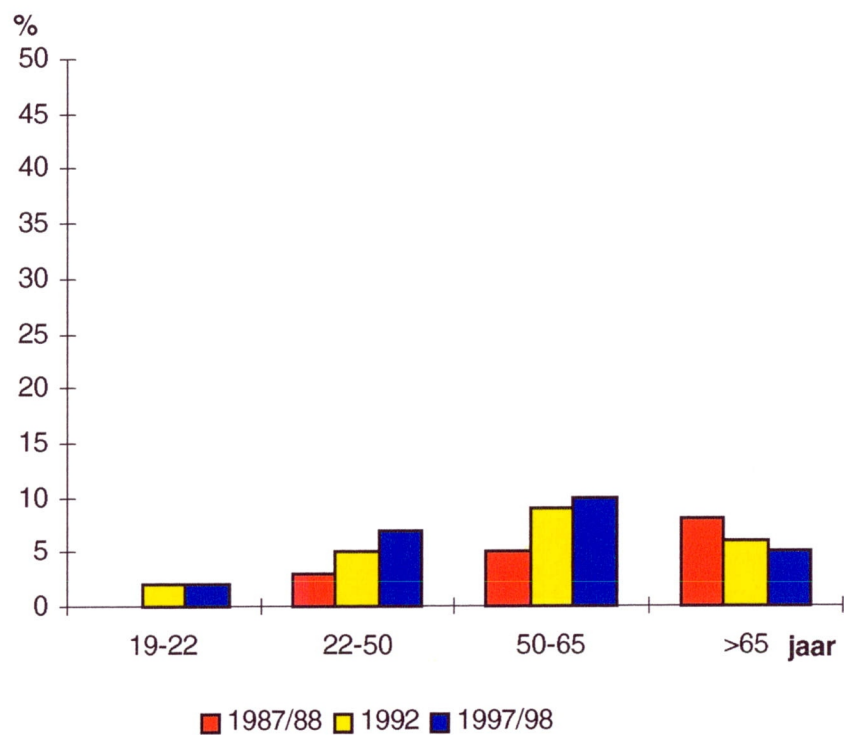
Overgewicht (QI ≥ 25 en < 30) bij volwassen mannen

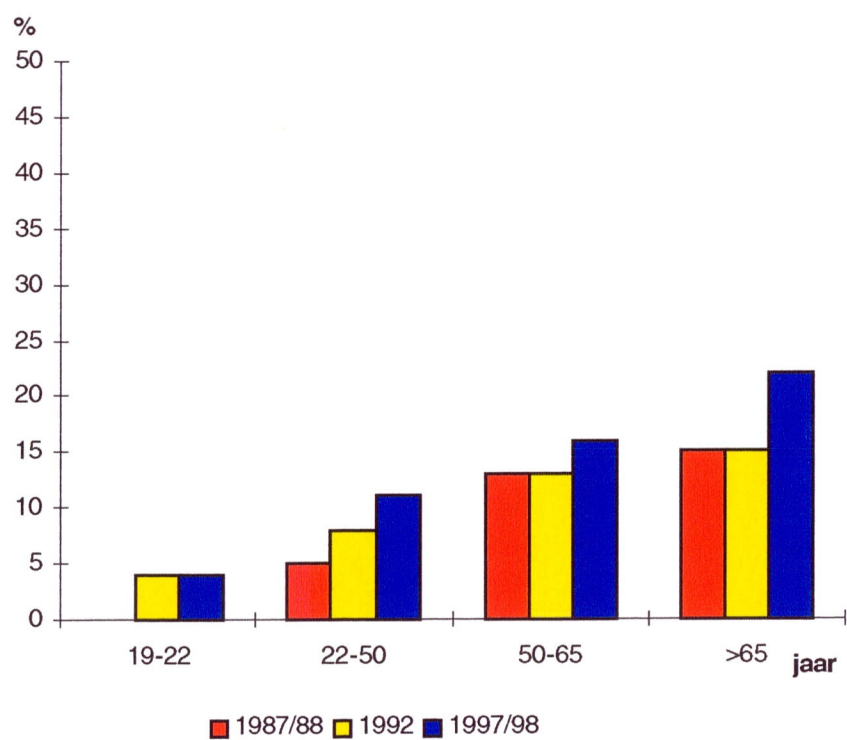
Overgewicht (QI ≥ 25 en < 30) bij volwassen vrouwen

Ernstig overgewicht (QI ≥ 30) bij volwassen mannen

Ernstig overgewicht (QI ≥ 30) bij volwassen vrouwen

Formulier: HVO/ALG/009 F1

Titel : Rapport-stamblad

Rapportnr. : V98822 Vertrouwelijk / Openbaar*Auteur(s) : Hulshof et al Afdeling: CFCTitel : Enkele persoonskenmerken van respondenten in voedselconsumptiepeilingenProjectnummer : # 238519Opdrachtgever : Voedingcentrum
(of financieringsbron)

TNO hoofdonderwerp en product code : _____

Publikatie code : dit is een rapport m.b.t. onderzoek volgens....

☐ 4.1 = eigen richtlijnen ☐ 4.2 = richtlijnen opdrachtgever☐ 4.3 = standaardprotocollen ☐ 4.4 = literatuurstudies, adviezen e.d.

Trefwoorden (max. 5) : _____

Beoordeling door Lawik (datum in: 9/9/1998)Opmerkingen : we geleidParaaf ke (datum uit: 10/9/1998)

Beoordeling door _____ (datum in: _____)

Opmerkingen : _____

Paraaf : _____ (datum uit: _____)

Beoordeling door _____ (datum in: _____)

Opmerkingen : _____

Paraaf : _____ (datum uit: _____)

Beoordeling door _____ (datum in: _____)

Opmerkingen : _____

Paraaf : _____ (datum uit: _____)

Distributie: naar auteur : 5 exemplarennaar opdrachtgever : 30 exemplaren

: _____ exemplaren

: _____ exemplaren

Totaal te vervaardigen : 35 exemplarenOrigineel rapport ontvangen door sectie Bedrijfsarchivering d.d.: 11/9/98

*) Aangeven wat van toepassing is; openbare rapporten worden opgenomen in de "List of Publications" en de publiekscatalogus van afdeling BiDoc